

Beeldverhaal

Buitenbaden buiten gebruik - nostalgie en surrealisme

Tekst: Michiel Smit, Redactie Stadswerk magazine

Foto's: Lex Broere

>> Zwembaden worden gerekend tot de basisvoorzieningen waar iedere inwoner van dit land gebruik van moet kunnen maken, zonder al te grote afstanden te overbruggen. Overal in het land zijn daarom zwembaden aangelegd. In de zomer zijn buitenbaden vaak zeer geliefde plaatsen, met name voor kinderen en jongeren. Menig volwassene bewaart dierbare en levendige jeugdherinneringen aan hete zomerdagen met vertier in het water.

Met het voortschrijden van de tijd zijn met name sommige buitenbaden in onbruik geraakt en soms ook afgebroken. Dat kan een technische reden hebben (verouderd), een organisatorische reden (clustering van voorzieningen), een demografische reden (bevolkingsdaling en vergrijzing) of een financiële reden (bezuinigingen). Met name de laatste reden is actueel: gemeenten moeten fors bezuinigen en het opheffen van een buitenbad is dan een serieuze optie. Het is daarbij overigens te hopen dat de gevolgen goed in kaart worden gebracht en de proportionaliteit van de maatregel wordt gezien.

Bij het opheffen van een buitenbad dient zich direct de vraag aan: wat te doen met deze locatie? Het blijkt vrijwel onmogelijk om een herbestemming te vinden waarbij de bestaande bouwwerken worden gebruikt - een zwembad is nu eenmaal een uitzonderlijke bouwvorm. Daarom gebeurt er vaak niets met de plekken. En dat is nog helemaal niet zo verkeerd. De natuur neemt de plek langzaam weer in beslag, en de gebouwe overblijfselen geven het een zeer bijzondere, surrealistische uitstraling, boordevol herinneringen aan vervlogen tijden, toen een uitstapje naar het zwembad

een hoogtepunt van het zomerseizoen was. Wat een contrast met de verstilde sfeer nu, zeker in de winter! Met dit beeldverhaal brengen we drie van dergelijke plekken in beeld. <<

Zwembad Den Doorn, Almerk (Noord-Brabant)

Een lastig te repareren lekkage heeft zwembad Den Doorn (geopend in 1973) uiteindelijk de das om gedaan. De verkoop van zwembadabonnementen viel in het voorjaar 2001 al tegen, maar toch besloot men om tenminste tot en met de zomer van 2001 open te blijven. Het mocht niet zo zijn. Door een lekkage vloeiden dagelijks vele liters water weg en reparatie zou minstens 150.000 gulden kosten. De exploitant vond dit onverantwoord, en had bovendien zijn kaarten gezet op het naastgelegen squash- en tenniscentrum.

Torenbad, Gouda

De geschiedenis van het Torenbad in de Goudse wijk Korte Akkeren is verbonden met dat van de naastgelegen watertoren. Bij de bouw werden namelijk een aantal waterbassins aangelegd, die lange tijd het enige buitenzwembad van Gouda vormden. Bijzonder was verder dat de Korte Akkeren tot in de jaren zeventig nog een open, onbebouwde verbinding had met de Hollandse IJssel. Menig Goudse volwassene kan zich nog de spannende tochten van het zwembad door de braakliggende terreinen naar de rivier herinneren. Vandaag de dag blokkeren bedrijven de doorgang.

Met de opening van De Tobbe, ergens in de jaren zeventig, viel het doek voor het Torenbad. Het voormalige pierenbadje is enkele jaren geleden weer blootgelegd. En het Goudse gemeentebestuur heeft zich inmiddels voorgenomen om de open relatie met de Hollandse IJssel te herstellen. Maar zoals vroeger zal het niet meer worden.

Buitenbad, Uithuizen

Het had geen speciale naam, maar het buitenbad van Uithuizen was zonder meer een attractie voor jong en oud. Mevrouw Hopma-Zeilma woonde vroeger vlakbij het bad en kan het zich nog goed herinneren. 'Vanaf begin mei gingen we er graag naar toe om te zwemmen. We hebben er altijd veel plezier gehad, ook al was er verder geen vermaak behalve het zwembad. Dat is nu heel anders natuurlijk.' Hoe oud het bad precies is, weet mevrouw Hopma-Zeilma niet precies, maar 'het was er in elk geval al ruim voor de oorlog, want mijn moeder zwom er als kind al. Ergens halverwege de jaren zeventig is het gesloten denk ik. Het was een vrij primitief bad, het water kwam grotendeels uit de grond en er zwommen gewoon kikkers en vissen in.' Met de opening van het modernere zwembad De Dingen in Uithuizen verdwenen de buitenbaden van Uithuizen en Usquert.

